

Славица Д. Лукић*
ОШ „Ната Деличић”
Шабац

Оригинални научни рад
Примљен: 05. 10. 2016.
Прихваћен: 20. 10. 2016.

ОДНОС ИЗМЕЂУ ИСТОРИЈСКОГ И ПОЕТСКОГ У ПРОЦЕСУ ОБЛИКОВАЊА ЕПСКЕ БИОГРАФИЈЕ БАНОВИЋ СЕКУЛЕ

У раду се проучава однос између сачуваних историјских података о Јаношу Секељију и њихове поетске транспозиције у епској песми и предању. На основу оскудне историјске грађе могу се бар делимично реконструисати подаци о животу Јаноша Секељија и његовој улози у Другом косовском боју (1448). Поређењем историјских чињеница и епске песме може се доћи до закључака који се тичу удела историјског у обликовању епске биографије јунака, али и повратног дејства епске песме на начин на који се историја памти и артикулише.

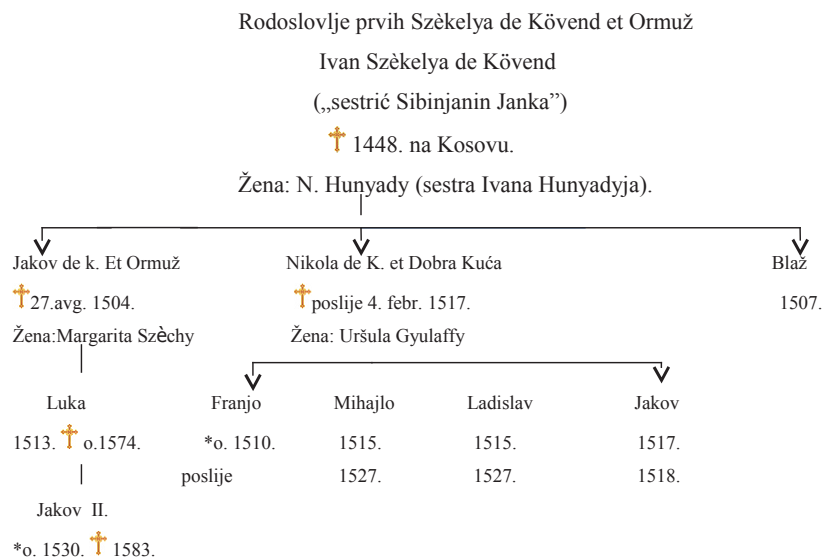
Кључне речи: Јанош Секељи, Бановић Секула, Други косовски бој, аналогije између епске песме и историје.

Значајну основу за проучавање епске биографије јунака представљају историјске чињенице, које су, заправо, „површински слој епике, њена историјска, најмлађа компонента” (Самарџија 2008: 26). У основи епске биографије Бановић Секуле, једног од најчувенијих епских јунака на јужнословенском простору, јесте животопис историјске личности – Јаноша Секељија. О њему је сачувано врло мало података. Поуздано се зна да је губернатор Краљевине Угарске Јанко Сибињанин (Јанош Хуњади) 1446. поставио „za bana Slavonije svoga rođaka Janka Sekulu (madž. „Székely”)” (Маретић 1966: 209). Упоредо са Секулом хрватско-далматински бан био је Фрањо Таловац (Маретић 1966: 209; Клаић 1901; Смичиклас 1882). Ру-

* nukija@gmail.com

долф Хорват наводи да су се Фридрих и Улрик Цељски 1445, после смрти бана Матка Таловца, прогласили бановима читаве Славоније. Са њима се сукобљавао и Јанош Секељи који је добио и „grad Đurdevac i postao upraviteljem bogate priorije vranske. Ipak nije bio dosta jak, da skuči Fridrika Celjskoga i njegovog sina Ulrika. Ovi se i nadalje zovu banovima slavonskim, te gotovo samostalno vladaju u zapadnom dijelu Slavonije” (Хорват 1924).

Фердо Шишић је у архиву мађарске грофовске породице Pongracz de Szentmiklós et Ovár нашао, између осталог, два родослова: родослов Нелипића од Добре Куће и „rodoslovlje prvih Székelya de Kövend et Ormuž”. Резултате истраживачког рада у архиву Фердо Шишић је објавио у часопису *Старине* (Шишић 1918: 31–80). Први Секељи у овом родословном стаблу је Иван (Јанош)¹ Секељи. Као његова жена наводи се Н. Хуњади, сестра Ивана (Јанка) Хуњадија. Према овом родослову Иван Секељи је био ожењен сестром Ивана (Јанка) Хуњадија. Према свим осталим историјским изворима Јанош Секељи је био син Јанкове сестре, а не њен муж. На тој основи почивају и породични односи Бановић Секуле и Сибињанин Јанка у епској песми и предању. Будући да Фердо Шишић подацима које је пронашао у архиву приступа као релевантним историјским чињеницама, преносимо ово родословно стабло у оном облику у коме се нашло у часопису *Старине* (Шишић 1918, 80):

¹ Јанош Секељи се различито именује у историјским списима, и то: Иван, Јанез, Јанош, што су заправо варијације једног те истог имена.

У Љубљани се 1893. појављује још један родослов породице Секељи у оквиру историјског списка „Sekelji. Rodoslovna in životopisna razprava”, чији је аутор словеначки свештеник и историчар Матеј Слековец². У уводном делу Слековец преноси мађарско усмено предање о рођењу Јанка Хуњадија³. За нас је далеко значајнији онај део овог списка који говори о пореклу породице Секељи⁴. Хуњадијева мајка је била удата за Војка са којим је имала више деце. „Ena njunih hčerij, katere pa po imenu ne poznamo, je v zakon vzela Blaža, iz rodovine Sekeljev” (Слековец 1893: 3). Секељи су били Мађари досељени у Ердељ (Слековец 1893: 3). Живели су у западном и средњем делу Ердеља, а онда су „begaјoči pred Biseni” доспели у Секељско где их је нашао краљ Владислав и поставио за граничаре. „Odtod njihovo ime: 'Szekely', kar v Arpadski dobi pomenja graničarje”⁵. Дакле, Блаж Секељи, шурак Јанка Хуњадија, истакао се у борбама против Турака и њихових савезника. Одликовао се великом храброшћу и изузетном телесном снагом. Погинуо је 5. септембра 1449. у борби са злогласним чешким војсковођом Јанезом Гискро. Имао је петорицу синова и три кћери. „Sinove je navdajal isti vojaški pogum, kakor očeta” (Слековец 1893: 4).

Јанез (Јанош), први син Блажа Секељија, помогао је свом ујаку у борби против грофова Цељских, те га је он 5. јуна 1446. поставио за бана Хрватске и Славоније. „Z veliko radostjo ga je ljudstvo sprejelo, kajti bil je zal in čvrst junak. Pa le kratek čas je mladi ban posloval, kajti že čez dve leti je na bojišču končal nadepolno življenje” (Слековец 1893: 4). На крају расправе Слековец даје родослов породице Секељи, који није у сагласности са родословом који је Фердо Шишић пронашао⁶.

Наведени подаци у овој историјској расправи указују на то да је Блаж Секељи запамћен као велики јунак, али да су и његови синови наследили јуначке особине. Јанез (Јанош) Секељи се показао као храбар и истрајан и зато радо прихваћен бан у народу. У свему овоме крију се корени његове широке популарности на јужнословенском простору. Пресудан моменат за улазак у епску песму представља сигурно његова погибија на бојном пољу у Другом косовском боју (1448).

² Slekovec, Matej (1893). Sekelji. URN:NBN:SI:doc-QSZ0V0FS from <http://www.dlib.si> (датум последњег приступа 30. 1. 2016)

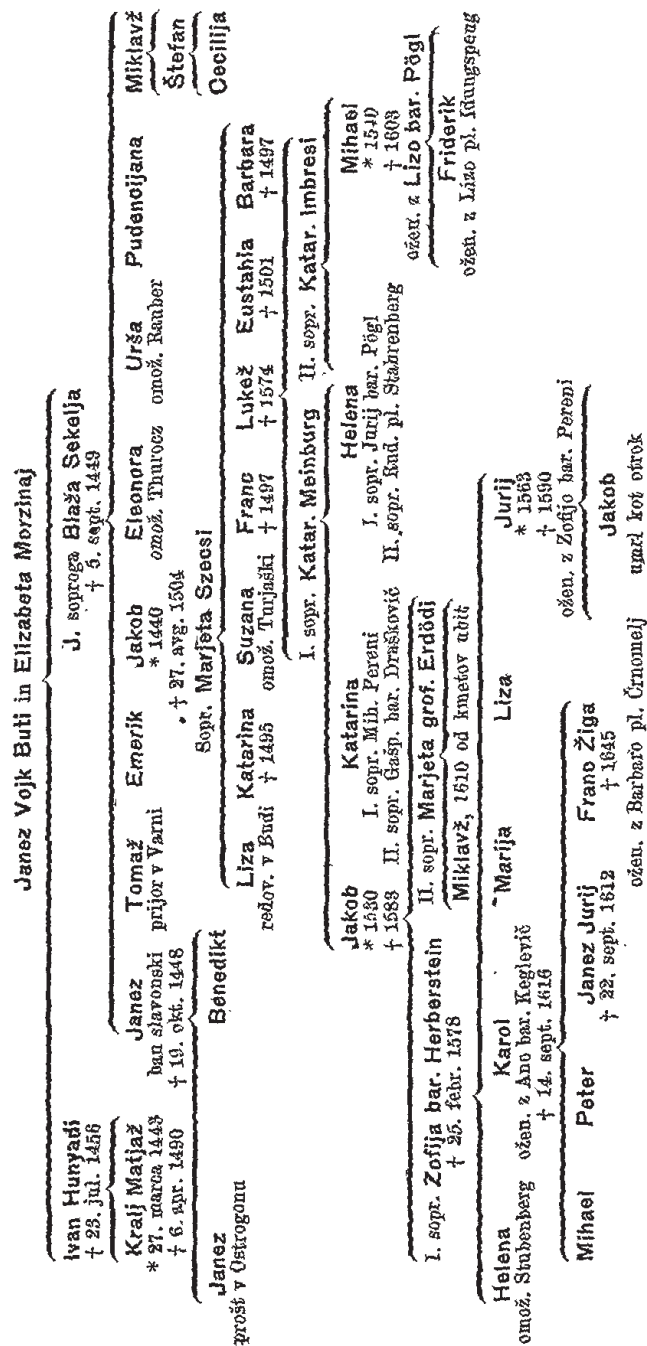
³ О томе више погледати у Јелка Ређеп, *Сибињанин Јанко. Легенде о рођење и смрти*, интернет издање, <http://www.rastko.rs/rastko-hu/umetnost/knjizevnost/naslovi/SibinjaninJanko/index.html> (30. 1. 2016)

⁴ Слековец издваја историјске изворе на основу којих је написао ову родословну расправу и урадио родословно стабло (Слековец 1893: 3).

⁵ „Taki h „Szekelyek” ali graničarjev bilo je v raznih krajih, v zapadnih in severnih, ki menda niti niso bili madžarske narodnosti, kar kaže, da to ime ni toliko narodno, temveč bolj strateško”, (Слековец 1893: 3).

⁶ Наводимо и тај родослов у оном облику у коме је дат.

Rodoslovno drevo Sekeljev.

Други косовски бој

Други косовски бој је трајао три дана, од 17. до 19. октобра 1448. године (Костић 1939: 1). После пораза код Варне 1444. године Јанко Хуњади планира нови поход против Турака и тражи помоћ, али не налази на подршку код потенцијалних савезника (Млечана, деспот Ђурђа) (Ђоровић 1982: 263; Спремић 1994: 337).

Борба је почела 17. октобра и трајала је три пуна дана. Није престајала ни ноћу, када је небо обасјавано ватром из артиљеријског оружја. Боље опремљени ватреним наоружањем, хришћани су нанели тешке губитке Турцима. Али, пресудно је било што су им ови, лако наоружани и врло покретљиви, зашли иза леђа и опколили их. Онда је одред влашког кнеза Дана прешао на страну Османлија. Нашавши се у крајњој невољи, Хуњади је, с делом своје војске, ноћу побегао са бојног поља. Деветнаестог октобра, трећег дана ујутру, с јаничарима су се борили још само Чеси и Немци, повучени у свој колски табор, како су чинили у хуситским ратовима. Турци су их све сасекли. Онда је султан приредио представу погубљења предатих Власа (Ђоровић 1982: 340–341).

Историчар Смичиклас овако описује први дан боја:

Još isti dan kada se uočiše, već se započe čarkanje između prednjih straža, i jedan mejdan na očigled obiju vojska. Krišćanski junak po imenu: 'Vitez', očito hrvatskog porijekla, izašao među obadvie vojske, da zove na mejdan. Izađe najbolji turski junak, jedan od vojvoda azijatskih. Najprije koplja polomiše, dok se našem vitezu konj nesruši na zemlju, te obori time svoga jašioca. Premda se je brzo opet sabrao, smatrahu to Turci za znak pobjede. Uz divlju viku turske vojske kličući svomu tobožnjemu pobjedniku mejdan se svrši, svaki mejdandžija vrati se k svojoj vojsci (Смичиклас 1882: 597).

Драгутин Костић такође помиње мегдан *Јована Витеза* с турским мегданцијом (Костић 1939: 11). О Секељијевој погибији у боју Клаић пише: „...pade u boju gubernatorov sestrić Ivan Sekelj (Sekula), koji se je borio lavljom snagom. Svojim sjajnim oklopom bijaše privukao na se pažnju najčulenijih turskih junaka. Jedan od njih, stasom svojim pravi gorostas, naleti na nj, i jednim udarcem sablje odsječe mu desnu ruku, posjekavši dva put oklop. Pad Sekeljev odluči sudbinom svojih četa” (Клаић 1901: 224). Драгутин Костић такође наводи да је Секељи погинуо на мегдану: „Бан Славоније, млади и витешки Јован Секељ (Секула Дракуловић) одликује се у борби, али гине у сукобу с циновским турским мегданцијом, који му отсече руку иако је била у оклопу” (Костић 1939: 12).

Треба поменути још један извор – историјску расправу Матеје Слевковца. У овој расправи се као главни кривац за пораз наводи управо Јанош („Јанез”) Секељи. Каже се да је за пораз Хуњадијеве војске највише крива

предрска (арогантна) храброст славонског бана Јаноша Секелђија⁷. Према овој расправи Угри су први дан борбе били победници. Иако је њихова војска била бројчано слабија од турске, вероватно би победили и други дан. Искусни војсковођа Иван Хуњади планирао је да, када Јанош (Јанез) Секелђ, као комадант тешке коњице и дела главне војске, састављене од немачких и чешких стрелаца, са својим четама изазове прве редове јаничара, свом снагом борбених кола нападне главнину турске војске и тако је развуче по бојишту. Потом би удруженим снагама уништили непријатеља. Међутим, Секелђи се није држао наређења и договора, жељан борбе напао је јаничаре који су се, да би га заварали, дали у бег, а онда су га са свих страна опколили и убили (Слековец 1893: 6).

Други косовски бој завршио се потпуним поразом хришћанске војске. „Изгинуо је цвет угарског племства, међу којима војвода ердељски Имре Пелшењи и његов брат Владислав, бан Франко Таловац, Имре Марцали, Хуњадијев сестрић Јован Секелђ, Бановић Секула српских народних песама, и многи други” (Спремић 1994: 341).

Историја и епска песма

Бавећи се проучавањем формирања епске биографије јунака, Снежана Самарџија сагледава и однос историје и епске стилизације: „Епске песме преносе се усменим путем, а однос историјске чињенице и њене поетске транспозиције зависи од просторно-временског удаљавања варијаната и типа емотивне дистанце колектива. Уз све то, између историје и поезије успостављају се динамични, различити односи, а збир тих процеса акумулира се у традицији” (Самарџија 2008: 29). Од понуђених типова односа историјске грађе и епске песме у формирању епске биографије Бановић Секуле препознаје се онај у коме је дошло до извесних подударности „између историје и поетске фикције (И || П)” (Самарџија 2008: 31). Може се поставити питање у ком је правцу ишло кретање информација. Да ли је то било искључиво у правцу од историје ка епској песми или се може размишљати и о обрнутом смеру – од епске песме ка историјском памћењу? Ако знамо да најстарији сачувани историјски извори о Другом косовском боју и о породици Секелђи потичу из 19. века, а знамо и да је Други косовски бој био у 15. веку, сасвим је јасно да се однос између историјског и поетског уобличења грађе не може посматрати праволинијски. Напротив,

⁷ „Zgodilo se je to dnè 19. okt. Leta 1448. na slovitem Kosovu polju, kjer je turški sultan Murad II. potolkel Hunyadovo armado, kar je većinoma zakrivil predrzni pogum slavonskega bana Janeza Sekelja” (Слековец 1893: 5-6).

очигледно је да су се и историјске чињенице претакале у поетску фикцију, али и да је поетско уобличење историјске грађе повратно деловало на начин на који су се историјске чињенице памтиле и записивале.

Између описане историјске грађе и епске песме и предања могу се успоставити бројне аналогии између епске фикције и историје⁸.

Фиктивно (епска стилизација) ⁹	Историјско (реално) ¹⁰
*учешће сестрића	
*„Оправља се војвода Јанко, / Оправља се на Косово равно, / И он води Секулу нећака” (Вук II, 85): *: „О мој дајко, од Сибиња Јанко / А што си се болан препануо / Од Мурата цара силеног / И његових паша и кадија? / Ти покупи силовиту војску / По широкој твојој кнежевини / Ја ћу бити војсци војвода. ” (Петрановић II, 37)	– „Iz Slavonije doveo mu četa sestrić Ivan Sekelj, ban Dalmacije, Hrvatske i Slavonije, a podjedno upravitelj priorije vranske...” (Клаић 1901: 222)
*мегдан свима на видик	
*Овај мотив, присутан у историјским изворима, у епској песми везује се за Бановић Секулу и турског цара који се сучељавају на мегдану, и то као метаморфозирани ривала, у присуству обе војске: *„Чудо гледе војске по Косову, / Чудо гледе а чуду се чуде, / Док долеће змаје шестокрили / До чадора Сибињанин Јанка...” (Петрановић II, 37)	Смичиклас и Костић говоре о мегдану хришћанског јунака <i>Витеза</i> и турског мегданције (Смичиклас 1882: 597; Костић 1939: 11).
*Нестрпљивост, непромишљеност + жеља за борбом и доказивањем	

⁸ У овом прегледу позиваћемо се и на слично поређење које је Драгутин Костић извео с намером да покаже који се „моменти из упесмљене легенде о боју на Косову 1448. могу потврдити подацима историским” (Костић 1939: 12).

⁹ Ова колона је сачињена на основу песама у којима се говори о Секулиној смрти у Другом косовском боју.

¹⁰ Ова колона је сачињена на основу доступних историјских извора о којима је било речи у претходном делу рада.

<p>*Секула тражи дозволу од Јанка да га пусти да се бори с Турцима („Пусти мене, Ву'че Јанко, ере ћу с Турцима бој бити!“). Јанко га одговара:</p> <p>„А ти, бане Секуле, и лагахњи и малахњи, / Нијеси ми се с Турцима научио боја бити, / Делијо Секуле, / Тер ми те ће у боју клети Турци изгубити“</p> <p>(Богишић, 19)</p> <p>*„О, ујаче, војвода Јанко, води мене, не остави мене, да се учим с тобом војевати. Волим бити другом арамбаши него бити драгој водоноша“ (ЕР, 157).</p> <p>*Секула је решен да сам удари на шатор турског цара. Ујак га упозорава на погубност такве одлуке:</p> <p>„Немој, синко Секуле, на шаторе ударати, Ер је царе изабрао триста Турак јаничара, Који њега чувају под шатором свиленијем!“</p> <p>(Богишић, 20)</p> <p>*„Ај, мој ујче, milo dobro моје!</p> <p>Nisam mogal srcu odoliti,</p> <p>Ni konjiću uzde sustegnuti“ (Мажуранић, 24)</p>	<p>Матеја Слековец говори о Секулиној претераној храбрости и непромишљености: „Zgodilo se je to dnè 19. okt. Leta 1448. na slovitem Kosovu polju, kjer je turški sultan Murad II. potolkel Hunyadovo armado, kar je većinoma zakrivil predrzni pogum slavonskega bana Janeza Sekelja (...) Pa Sekelj je, ne zmenivši se za dano naročilo, bojaželjan planil nad janičarje, ki so se na videz podal v beg, potem pa ga od vseh stranij obdali in posekali“ (Слековец 1893: 5–6).</p>
<p align="center">*Храброст и срчаност Ивана Секељија</p>	
<p>Мегдан метаморфозираних противника; Секула држи сокола све док има снаге:</p> <p>*„А кад зачу бан Маџарин Јанко, / Он дохвати челикли стријелу, / Па он гађа змију под облаке, / Змија писну не пушти сокола. / Други пут је змију ударио, / Змија писну не пушти сокола. / Три пута је змију ударио, / Змија писну и пушти сокола / И Секуле цара у Косово“ (Шаулић, 40).</p> <p>*„Змија паде, Секул проговара: / „Шта учиње, мој мио ујаче, / Држ' сокола испод крила мога, / цар Мурата душманина твога!“ / А Јанко се био забавио / На Секула сина рањенога: „Можеш ли ми пребољети сине, / Да ја тражим од мора ећиме?“ / А Секула њему проговара: „Да л' погледа у зелену траву, / Седам шипка од челика љута, / На њима ми игра срце живо, / Како ћу ти пребољети дајо! / Но ти држи испод крила мога, / Цар Мурата душманина твога“ (Шаулић, 45).</p>	<p>– „Malo zatim pade u boju gubernatorov sestrić Ivan Sekelj (Sekula), koji se je borio lavljom snagom“ (Клаић 1901:224).</p>

*Сјајни оклоп	
<p>Соларна симболика је веома изражена у епским песмама о Бановић Секули:</p> <p>*„У њега је б'јело лице к'о на гори жарко сунце” (Богишић, 20).</p> <p>*„Ко би оно на коњу гаврану, Вас у срми и у чисту злату...” (МХ I, 76)</p> <p>„Уранио Бановић Секуле, Уранио у Приморје равно, Раним јутром у свету неђељу (...) На глави му калпак и челенке, Међу њима крило позлаћено И у њему алем камен драги. Кунем ти се, како тамо кажу, Од јунака ка' да грије сунце” (Лубурић X, 272).</p>	<p>– „Svojim sjajnim okloпом bijaše privukao na se pažnju najčuvенијих turskih junaka” (Клаић 1901: 224).</p>
*Одсецање десне руке; Секулина смрт одлучује исход боја	
<p>*„И Секулу крвна рана нађе: Носи десну руку у лијевој... (ЕР, 133)</p> <p>* „Вели њему Бановић Секула: / „Не могу ти, ујко, пребољети: / Што си гују једном ударио,/ Десну си ми руку саломно; / Што си гују другом ударио, / Десну си ми ногу саломно; / Што си гују трећом ударио, / То си мене у срц' ударио... (Вук, II, 86)</p> <p>*„Каде дође од Сибиње Јањко,/ он не пази чуда што да бидне,/ но он виде сабљу димискињу,/ кад извади сабљу димискињу,/ не удара суру орлетину,/ но удара ону љуту змију,/ кад удари ону љуту змију/ исече гу ону десну руку,/ десну руку Секулицу дјете...” (Дена, 486)</p>	<p>„Jedan od njih, stasom pravi gorostas, naleti na nj, i jednim udarcem sablje odsječe mu desnu ruku, presekavši dva put oklop” (Клаић 1901: 224).</p> <p>„Pad Sekeljev odluči sudbinom svojih četa. Sad zavlada panika krišćanskom vojskom. Pod večer stade najpre konjica bježati, a za njom skloniše se topnici i pješaci u logor, utvrđen barikadama od kola i prtljaga (Клаић 1901: 224).</p>

Поређењем епских песама и историјских збивања долази се до закључка да поједини елементи фиктивног света усмене епике имају своје упориште у реалним историјским збивањима. Као такви посебно се могу издвојити следећи елементи: окупљање војске и њено кретање кроз Србију, распоред војске, учешће сестрића, Јанково бекство са бојног поља, непријатељство са деспотом Бранковићем и Јанково заробљавање. Претакање реалија у поетски свет јуначке песме подразумева преламање историјске димензије кроз епско виђење, где доминирају одређени закони епске технике. Стварни догађај се епски стилизује и прилагођава утврђе-

ним, традиционалним обрасцима. Стога су неминовне и промене у том процесу преношења чињеница из историјске збиље у свет епске песме. Ако се проблематизује веродостојност наведених историјских извора у одређеним сегментима, доћи ћемо и до веома битног механизма повратног дејства, те се стиче утисак да епска песма повратно делује на начин на који се историја памти и артикулише. Табеларни преглед аналогичности између епске песме и историје садржи и мотиве који су се акумулирали у традицији и као такви донекле пренели и у историјске списе: мотив мегдана свима на виду, карактеризација Секуле (односно Јаноша у историјским списима) као нестрпљивог, непромишљеног, храброг, срчаног, жељног борбе и доказивања (мотив младог јунака), мотив сјајног оклопа, мотив одсецања десне руке.

Треба имати на уму и то да се у процесу претакања историјског у фиктивно одвија и особена интеракција историјских чињеница (млађи слој) и митолошких слика (старији слој). Наиме, историјски догађај налази одговарајућу искру похрањену у запретеним слојевима традиционалних и митолошких представа, а то се дешава управо када се поклопи историјска датост са већ формираном архаичном митолошко-обредном матрицом. Све то резултира сложенем симбиозом митолошког, обредног, историјског и поетског у биографији епског јунака. Сви поменути слојеви препознају се и у поетском животопису јужнословенског епског јунака Бановић Секуле.

ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА

Богишић – Богишић, Валтазар. 2003. *Народне пјесме из старијих, највише приморских записа*. Сабрао и на свијет издао Валтазар Богишић (1878). Друго, преснимљено издање. Горњи Милановац: ЛИО.

БВ – Босанска вила бр. 3, год. XVIII. Сарајево, 1903.

Даница – Даница бр. 1, год. X. Нови Сад, 1869.

Дена – Дебељковић, Дена. 1984. *Српске народне умотворине са Косова из рукописа Дене Дебељковића*, књига прва, лирске и епске народне песме, Академија наука и уметности Косова, посебна издања, књ. X. Прир. Владимир Бован. Приштина: Одељење језичких и књижевних наука и уметности.

ЕР – *Ерлангенски рукопис*. 1987. *Зборник старих српскохрватских народних песама*, популарно издање. Прир. Радосав Меденица и Добрило Аранитовић. Никшић: Универзитетска ријеч.

Вук II – Карацић, Вук Стефановић. 1988. *Српске народне пјесме*. Књ. II. Сабрана дела Вука Карацића. Књ. V. Прир. Радмила Пешић. Издање о

стогодишњици смрти Вука Стефановића Караџића 1864–1964. Београд: Просвета.

Лубурић – Лубурић, Андрија. Архив Србије, X, 272.

Маџуганић – Живанчевић, Милорад и Владан Недић. 1966. Зборник Матије Мажуранића, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ.14, св. 2, 225–260.

МХ I – *Хрватске народне пјесме*. 1896. Књ. I. <http://guslarskepесme.com/> (приступљено 3. 7. 2016)

Петрановић II – Петрановић, Богољуб. 1989. *Српске народне пјесме из Босне и Херцеговине*, Књ. II. Прир. Новак Килибарда. Сарајево: Свјетлост.

Шаулић – Шаулић, Новица. 1929. *Српске народне пјесме*. Београд: Народна мисао.

ЛИТЕРАТУРА

Клаић 1901: V. Klaić, *Povijest Hrvata od najstarijih vremena do svršetka XIX stoleća*, svezak drugi: dio drugi, treće doba: vladavine kraljeva iz raznih porodica, Zagreb.

Костић 1939: Д. Костић, Два косовска циклa, *Прилози проучавању народне поезије*, год. VI, св.1, Београд.

Маретић 1966: T. Maretić, *Naša narodna epika*, Beograd: Nolit.

Самарџија 2008: С. Самарџија, *Биографије епских јунака*, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Слековец 1893: M. Slekovec, *Sekelji. Rodoslovna in živopisna rasprava*, v Ljubljani. URN:NBN:SI:doc-QSZ0V0FS from <http://www.dlib.si> (датум последњег приступа 30. 1. 2016)

Смичиклас 1882: T. Smičiklas, *Poviest hrvatska. Dio 1, Od najstarijih vremena do godine 1526 / po vrelih napisao Tade Smičiklas*. Zagreb: Naklada Matice hrvatske.

Спремић 1994: М. Спремић, *Деспот Ђурађ и његово доба*, Београд: СКЗ.

Ређеп 2016: J. Ређеп, *Сибињанин Јанко. Легенде о рођење и смрти*, интернет издање, <http://www.rastko.rs/rastko-hu/umetnost/knjizevnost/naslovi/SibinjaninJanko/index.html> (30. 1. 2016)

Хорват 1924: R. Horvat, *Povijest Hrvatske*, https://hr.wikisource.org/wiki/Povijest_Hrvatske_I_%28R._Horvat%29 (датум последњег приступа, 30. 1. 2016)

Шишић 1918: F. Šišić, *Starine*, knj. XXXVI, uredio Ferdo Šišić, JAZU, Zagreb, 31–80.

Ђоровић 1982: В. Ђоровић, *Историја српског народа*, Београд: СКЗ.

Slavica D. Lukić

RELATIONSHIP BETWEEN HISTORIC AND POETIC
IN THE PROCESS OF SHAPING EPIC BIOGRAPHY
OF BANOVIC SEKULA

Summary

In this work, the relationship between saved historic data of Janos Sekelj and its poetic transposition in epic poem and tradition, has been studied. According to poor historic material, details about life of Janos Sekelj and his role in The Second Battle of Kosovo (1448) can be partly reconstructed. Comparing historic facts and epic poem, we can reach the conclusion concerning the historic part in shaping epic biography of the hero, but also the return effect of epic poem in the way history is remembered and articulated.

Key words: Janos Sekelj, Banovic Sekula, The Second Battle of Kosovo, analogy between epic poem and history.